

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 12. desember 2023

Sak 2023/1028 - Nevermind MC Hordaland - org.nr. 929 104 013 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Elisabet Ekberg, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen, og varamedlem Hilde K. Ellingsen

Sakens bakgrunn

- (1) Nevermind MC Hordaland (klager) meldte 3. august 2023 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 25. august 2023 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at virksomheten ikke anses tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker og kommer en lukket krets til gode.
- (3) Klager påklaget vedtaket 31. august 2023. Klager anfører at organisasjonen har et tilbud for ungdom som ønsker å benytte deres lokaler for å mekke på sine kjøretøy. I tillegg har klager kaffekvelder og sosiale samlinger. Det vises til at det er flere utilgjengelige foreninger som er mottakere av grasrotmidler, slik som Rotary Klubb, Frimurerlogen osv. Bestemmelsen om opptak av medlemmer skiller seg ikke fra andre organisasjoners alminnelige krav for å bli medlem. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 10. november 2023 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (6) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1.
- (7) Etter forskriften § 3 første ledd kan enheter som er registrert i Frivillighetsregisteret, ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats, delta i grasrotandelen. I forskriften 3 tredje ledd bokstav b gjøres det unntak for enheter som ikke er allmennnyttige eller enheter der virksomheten kommer en lukket krets til gode.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) Nevermind MC Hordaland sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 25. august 2023 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (10) For å kunne delta i grasrotandelen må organisasjonen være allmennyttig i forskriftens forstand, og virksomheten kan ikke komme en lukket krets til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav b. Det følger av kongelig resolusjon PRE-2017-12-15-2135 punkt 2 at:

«Det skal legges til grunn en strengere tolkning av begrepet allmennyttig i Grasrotandelen enn i dagens lovtekst om register for frivillig virksomhet. Dette er i tråd med intensjonen for ordningen, men tydeliggjøres i ny forskrift. En allmennyttig organisasjon i denne ordningen skal forstås som organisasjoner som ivaretar allmenne samfunnsinteresser, og som er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker, og som ikke har en unaturlig begrensning i medlemskapet.

Enheter som kun ivaretar interessene til en lukket krets og/ eller som arbeider for å sikre egen økonomisk gevinst eller på annen måte arbeider for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene, regnes ikke som allmennyttige. Organisasjoner som arbeider for å fremme medlemmenes interesser, men som også kommer andre til gode ved at de produserer tjenester og goder for andre, anses som allmennyttige.»

- (11) Frivillighetsregisternemnda legger etter dette til grunn at forskriften § 3 tredje ledd bokstav b stiller krav om at organisasjonen ikke kan ha unaturlige begrensninger i medlemskapet. Nemnda har lagt til grunn en slik forståelse i Frivillighetsregisternemndas vedtak i sak 2023/614, 2023/396 og 2021/1033. En slik tolkning underbygges også av formålet med ordningen, som er å fremme frivillig aktivitet, jf. forskriften § 1. Organisasjoner med unaturlige begrensninger i medlemskapet fremmer ikke frivillig aktivitet, ettersom de ikke er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker. Det er lagt til grunn et tilsvarende krav i ordningen om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner og forhåndsgodkjenning for ikke-fortjenestebaserte organisasjoner som ønsker å tilby pengespill, jf. henholdsvis forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner § 3 tredje ledd bokstav c og lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) § 18 første ledd bokstav c. Det følger av Prop. 220 L (2020-2021) punkt 14.4.2.2. at lukkede organisasjoner har et selektivt medlemskap uten naturlig avgrensning, for eksempel ved at eksisterende medlemmer skal forhåndsgodkjenne nye medlemmer, uten at dette er en naturlig avgrensning i lys av organisasjonens virksomhet.
- (12) I vurderingen av om en organisasjon har unaturlige begrensninger i medlemskapet, tas det utgangspunkt i vedtektene. Vedtektene setter rammer for foreningens virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (13) Formålet til klager er angitt i vedtektene § 2. Her fremgår det at formålet er:

«Kjøring av motorsykkkel

Vedlikehold av motorsykkkel/kjøretøy

Og med andre ting som hører under»

- (14) I § 4 fremgår det at eksisterende medlemmer tar stilling til opptak av nye medlemmer på månedsmøte når søknad om nytt medlemskap foreligger.
- (15) Organisasjonens aktiviteter kommer slik Frivillighetsregisternemnda ser det bare medlemmene til gode. I tillegg er medlemskapet begrenset, ved at eksisterende medlemmer må godkjenne nye medlemmer. Når det ikke er fastsatt objektive og naturlige kriterier for medlemskap i vedtektene, fremstår ikke en slik begrensning naturlig sett i lys av foreningens formål og aktiviteter. Klager er dermed omfattet av unntaket i grasrotforskriften § 3 tredje ledd bokstav b og har ikke rett til deltakelse i grasrotandelen.
- (16) Klager har anført at andre utilgjengelige foreninger mottar grasrotmidler og har vist til Rotary Klubb og Frimurerlogen etc. Frivillighetsregisternemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling. Til dette vil nemnda bemerke at i alle tilfeller hvor det meldes inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen, må det foretas en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. Nemnda har etter en konkret vurdering kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen. Den omstendighet at andre foreninger, som klager mener har lukket medlemskap, får delta i grasrotandelen, kan ikke innebære at klager innvilges deltakelse siden vilkårene i forskriften ikke er oppfylt. Anførselen om ugyldighet på grunnlag av brudd på likebehandlingsprinsippet kan derfor ikke føre frem.

Konklusjon

- (17) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur